

Oamenii Moldovei mele

ALEXEI COLÂBNEAC

Chișinău 2013

Artistul plastic Alexei Colâbneac s-a născut la 25 decembrie 1943, în satul Drepcăuți (jud. Hotin), azi raionul Briceni. *“Am crescut în sânul naturii și această vecinătate a fost cea mai prielnică condiție pentru dezvoltarea mea. Am avut noroc de niște părinți extraordinari cu care ne înțelegeam întotdeauna și în toate, de bunici care erau țărani deștepți și m-au învățat multe lucruri bune...”* – amintește Alexei Colâbneac.

După absolvirea școlii medii din Lipcani în 1957, urmează Școala Republicană de Arte Plastice “I. Repin” (actualmente – Colegiul de Arte Plastice “Alexandru Plămădeală”) din Chișinău (1957-1962), desăvârșindu-le mai apoi la Institutul de Pictură, Sculptură și Arhitectură “I. Repin” din Leningrad (Sankt-Petersburg), Federația Rusă, secția Grafică, (1962-1971).

Pe parcursul anilor a ocupat mai multe funcții: profesor la Liceul Republican-internat de Artă Plastică “I. Repin” (1971), specialist principal al Direcției “Patrimoniu” din cadrul Ministerului Culturii al RSSM (1982-1985), profesor la Facultatea de Artă Plastică a Institutului de Stat al Artelor (actuala Academie de Muzică, Teatru și Arte Plastice), decan al Facultății de Arte Plastice din cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (1990-1998), prim-vice-ministru al culturii al Republicii Moldova (1997-2001), șeful catedrei de grafică în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice (1998, 2002 – prezent), șef al Direcției “Patrimoniu și Restaurare” din cadrul Ministerului Culturii al Republicii Moldova.

Debutul și-l face în 1959 la revista “Chipăruș” cu unele caricaturi. În domeniul artei graficii de carte a debutat în 1972, realizând un ciclu de ilustrații monocrome, desene cu tuș-peniță la cartea scriitorului Victor Prohin *Orașul fără nume*. Acest debut a determinat interesele muncii sale de creație pentru viitor, antrenându-l în activitatea de prezentare grafică a cărților.

A realizat lucrări expresive în tehnica desenului în creion, tuș-peniță, acuarelă, guașă, linogravură monocromă și policromă, în tehnica gravurii de metal, acvaforte hașurat și acvatintă, litografie, arta caracterelor scrise, arta monumental-decorativă. Majoritatea cărților pentru care a realizat prezentarea grafică, aproape în întregime, sunt destinate copiilor și au de fiecare dată ceva nou, irepetabil, impunându-se atenției în mod deosebit ilustrațiile realizate pentru cărțile lui Vasile Alecsandri, Ion Creangă, Spiridon Vangheli, Nicolae Dabija, Ion Druță, Gheorghe Gheorghiu, Charles de Coster, Aleksandr Pușkin etc.

A realizat o serie de portrete originale ale unor maeștri ai condeului precum: Miron Costin, Dimitrie Cantemir, Vasile Alecsandri, Bogdan P. Hasdeu, Mihail Lermontov ș. a.

Este apreciată și activitatea lui Alexei Colâbneac în calitate de ilustrator la publicațiile periodice. A făcut ilustrații pentru revistele literare “Nistru” – “Basarabia” și “Orizontul” –

“Columna”, rămânând până în prezent un autor fidel al revistei pentru copii “Alunelul”.

Este membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova (1971); membru al Asociației Internaționale a Artelor Plastice UNESCO, Paris (1994); membru al Uniunii de Creație a Artiștilor Plastici ai Federației Ruse, (1995). Maestru Emerit al Artelor (1991).

Pe parcursul activității sale a fost menționat cu numeroase premii naționale și internaționale: Premiul Republican al Tineretului „Boris Glavan” (1977); Premiul Concursului Internațional ”Arta cărții”, (Moscova, 1981); Premiul III la „Saloanele Moldovei” (Bacău-Chișinău, 1993); Premiul II la Congresul „Bacoviana” (1994); Merite Prize Internațional Postaje Stamp Design Contest (Tokyo, Japonia, 1997); Diploma de Onoare „Hans Christian Andersen” a Consiliului Internațional al Cărții pentru Copii și Tineret IBBY (Basel, Elveția, 2006) etc.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Alecsandri, Vasile. Dimineața: pasteluri / Vasile Alecsandri; il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Lit. artistică, 1989. – 30 p.: il.

Creangă, Ion. Capra cu trei iezi / Ion Creangă; il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Prut Internațional, 2008. – 16 p.: il. – (Cheița de aur).

Creangă, Ion. Fata babei și fata moșneagului / Ion Creangă; il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Prut Internațional, 2008. – 16 p.: il. – (Cheița de aur).

Creangă, Ion. Punguța cu doi bani / Ion Creangă; il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Prut Internațional, 2007. – 16 p.: il. – (Cheița de aur).

Dabija, Nicolae. Povești de când Păsărel era mic / Nicolae Dabija; il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Lit. artistică, 1980. – 24 p.: il.

Delavrancea, Barbu. Domnul Vucea / Barbu Delavrancea; il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Prut Internațional, 2007. – 208 p. – (Biblioteca pentru toți copiii).

Lari, Leonida. Un delfin visător / Leonida Lari; il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Prut Internațional, 2003. – 16 p.: il.

Partole, Claudia. Domnița-Păstorită: (legendă pentru copii mari și mici) / Claudia Partole; il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Prut Internațional, 2006. – 32 p.

Petrescu, Cezar. Fram, ursul polar / Cezar Petrescu; il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Prut Internațional, 2007. – 164 p. – (Biblioteca pentru toți copiii).

Popovici, George. Ție, o poezie hazlie / George Popovici. – Ch.: Ch.: Prut Internațional, 2005. – 32 p.: il.

Rabelais, François. Gargantua și Pantagruel / François Rabelais; trad.: A. Hodoș; graf. și il.: Alexei Colâbneac. – Ch.: Hyperion, 1993. – 608 p.

Referințe critice

Alexei Colâbneac: biobibliogr. / Bibl. Naț. a RM; alcăt.: S. Miron; cop.: D. Popa Miu. – Ch.: Bibl. Naț. a RM, 2008. – 115 p. – (Moldavica: Plasticienii Moldovei).

Pohilă, Vlad. Alexei Colâbneac / Vlad Pohilă // Calendar Național 2003 / Bibl. Naț. al Republicii Moldova. – Ch., 2003. – P. 297-298.

Purice, Lucia. Decantări grafice ale documentului și cuvântului // Purice, Lucia. A patra dimensiune / Lucia Purice, Vlad Zbârciog. – Ch., 1991. – P.

Colâbneac, Alexei. „Omul, cât trăiește, învață și tinde spre perfecțiune...” / Alexei Colâbneac; consemn.: Efim Bivol // „a”MIC”. – 2013. – Nr. 12. – P. 2-3.

Colâbneac, Alexei. Privirea lumii cu văzul lăuntric... / Alexei Colâbneac // Moldova. – 2009. – Nr. 5. – P. 16-17.

Referințe

... În dorința aprinsă a copiilor de a descifra și înțelege imaginea, se manifestă, în primul rând, unul dintre misterele ce țin de universul frumosului. Linia, pata de ton sau culoare, reliefând natura sau acțiunea, sunt menite să-l captiveze pe copil, valoarea estetică și mesajul etico-moral al imaginii, depinzând total de măiestria pictorului, de profunzimea cunoștințelor sale despre viață, despre oameni și despre timpul în care trăiește.

Alexei Colâbneac

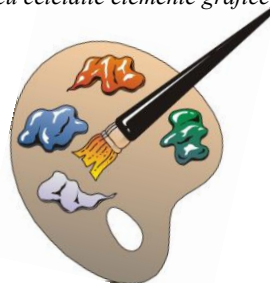
Alexei Colâbneac este un artist dotat cu talent nativ, având și o pregătire profesională, sistematică, desăvârșită. [...] El desenează și pictează mânuind cu virtuozitate creionul, penița și penelul; compune imaginile repede, ușor, cu dezinvoltură, organizându-le firesc și armonios.

Gheorghe Vrabie

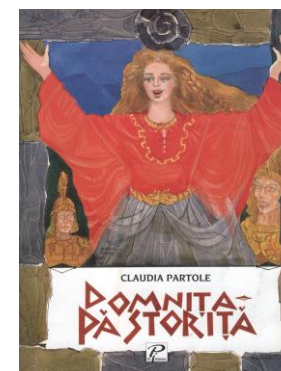
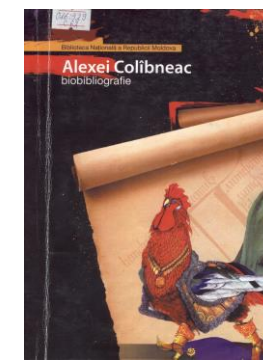
Alexei Colâbneac este unul din puținii artiști plastici de la noi, ale cărui lucrări pun în valoare deopotrivă talentul creatorului și o cultură bine asimilată. Capacitatea de a glosa pe marginea operei sale probează respectul față de cuvânt – calitate mai rar întâlnită în lumea plasticienilor basarabeni – și o propensiune pentru interpretare, pentru lectură critică a semnelor grafice.

Alexandru Stahi

El cunoaște perfect posibilitățile desenului în linie, arhitectonica textului scris, legăturile organice ale acestuia cu celelalte elemente grafice ale cărții...

D. Golțov

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban